

Especial tecnologia en els recursos assistencials

5a Jornada en ACP, experiències
innovadores, robòtica, algorismes,
dades, capacitació professional...

ACRA, l'Associació Catalana de Recursos Assistencials, és una organització empresarial sense ànim de lucre, fundada l'any 1989, que agrupa entitats de recursos assistencials per a gent gran a tot Catalunya.

ACRA representa els interessos generals dels seus socis, influeix en el model social d'atenció al ciutadà, i promou el benestar de l'adult gran i la qualitat dels serveis prestats.

Junta Directiva:

Cinta Pascual, Pere Abelló, Ignasi Aletà, Pere Ardite, David Boleda, Francesc Brosa, Núria Butinyà, Javier Castán, Carles Escudero, Alex Gómez, Ana Medel, Maria Padró, Johnny Pradas, Ramon Ramells, Joaquim Rígau, Joan Ruich, Ma Dolors Serrano, Silvia Vázquez i Jordi Vilardell.

Direcció General:

Montse Llopis

Consell editorial:

Cinta Pascual, Ignasi Aletà, Pere Ardite, Carles Escudero, Ramon Ramells, Dolors Serrano, Silvia Vázquez, Jordi Vilardell, Montse Llopis, Antoni Vidal.

Redacció i Publicitat:

Antoni Vidal i Nil Cuchí.

Fotografia:

arxiu d'ACRA

Dipòsit legal:

B-50185-2004

Edita:

ACRA, Associació Catalana de Recursos Assistencials
Calàbria, 236 - 240 (local 1)
08029 Barcelona • Tel.: 93 414 75 52
acra@acra.cat • www.acra.cat
NIF: G-58.825.811

Tots els drets reservats. Aquesta publicació no pot ser reproduïda, distribuïda, comunicada públicament o utilitzada amb finalitats comercials, ni en tot ni en part, ni registrada en, o transmesa per, un sistema de recuperació d'informació, en cap forma ni per cap mitjà, sigui mecànic, electrònic, fotocòpia, registre o qualsevol altra, ni modificada, alterada o emmagatzemada sense la prèvia autorització per escrit de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA). ACRA no es fa responsable de les opinions de tercers emeses en qualsevol dels continguts d'aquesta publicació, ni comparteix necessàriament aquestes opinions o les dels seus col·laboradors. En el seu cas, l'ús del contingut d'aquesta publicació no substitueix en cap supòsit la consulta de la normativa vigent.

Sumari

03

Editorial

04

A fons

Especial
tecnologia en
els recursos
assistencials

12

L'entrevista

Begoña Román
Maestre, doctora
en Filosofia per
la Universitat de
Barcelona.

16

Notícies d'ACRA
i del sector

27

Notícies
dels socis

31

ACRA
assessora

Registre obligatori
de la jornada
laboral.

Cinta Pascual
Presidenta d'ACRA

No ens rendim

Quan escric aquestes línies falten pocs dies pel tancament del 2019, un any marcat de nou per la inestabilitat política i per la dificultat de treballar en un marc estable que generi confiança en el sector d'atenció a la dependència.

No hi ha govern a Espanya ni pressupostos a Catalunya pel 2020, situacions que comprometen un àmbit finançat públicament en un 70%. La lectura, per tant, no hauria de ser optimista, i més quan hi ha notícies que precisament no són positives: les negociacions per un VIIIè Conveni Estatal es troben trencades i el Vè Conveni SAD català recull uns increments salarials amb els quals ACRA no hi està d'acord (som els únics!) i que considerem inassumibles pel sector. Per no parlar de la manca de treballadors en els serveis assistencials. Trobar personal gerocultor i d'infermeria, no ja qualificat sinó disposat a treballar, és molt difícil.

Davant aquestes dificultats, us preguntareu què ha fet ACRA. Doncs prémer les dents i treballar més que mai. No ens hem rendit davant les adversitats i el context, que no ha estat favorable, i hem aconseguit incrementar el grau II en residència assistida en un 5,8% amb caràcter retroactiu a gener del 2019. No és cap mesura extraordinària i no servirà per tenir unes tarifes dignes, però és un pas endavant. Seguirem insistint en un horitzó tarifari estable que faci possible la sostenibilitat del sector a mig i llarg termini. Treballarem perquè els centres de dia tinguin una millor tarifa, això és prioritari per nosaltres.

Editorial

Respecte la manca de personal, estem treballant per capgirar aquest dèficit, tot i que és molt difícil si no disposem d'unes tarifes adequades. És un peix que es mossega la cua: sense increments de tarifes no podem pujar els salaris, i si no tenim bons salaris, els potencials treballadors i treballadores que vindrien al sector prefereixen no fer-ho. Hem signat recentment un acord amb el SOC per millorar les accions que ens permetin trobar personal, però ja hem advertit a l'administració que calen mesures decidides contra l'economia submergida que fa que moltes persones prefereixin cuidar una persona gran i cobrar una prestació abans que treballar en un recurs professional. Tenim més accions en perspectiva i seguirem treballant-hi sense descans, però malauradament serà difícil trobar una solució estable si les administracions no s'hi impliquen més intensament.

En el 30è aniversari d'ACRA, hem creat l'Observatori de la Dependència, un espai de recerca del sector que reflecteixi la importància de l'atenció de la gent gran a la societat

No ens hem dedicat només a gestionar el present. També hem mirat cap al futur amb voluntat estratègica i transformadora. En el nostre 30è aniversari, hem creat l'Observatori de la Dependència d'ACRA, un espai de recerca del sector que ens permetrà tenir dades i generar documents que reflecteixin la importància de l'atenció de la gent gran a la nostra societat. En serveixi de mostra l'Ideari d'ACRA, document que reflecteix el compromís de la nostra organització i de les entitats associades per una atenció de qualitat.

Davant de les dificultats, podem abaixar el cap o treballar millor, amb la qualitat i la innovació com a segells diferencials. En aquest número especial de la revista dedicat a la tecnologia hem reflexionat sobre el futur i els canvis que haurem d'afrontar per adaptar-nos al sobre envelliment demogràfic que tenim a tocar. És un repte immens i una situació inevitable: viurem més i voldrem viure millor, però també requerirem d'atenció. I escric en plural perquè el que construïm ara serà el que segurament ens trobarem com a potencials usuaris. El futur ja és aquí i no tenim més temps per perdre.

A fons

La tecnologia en els recursos assistencials i l'atenció a la dependència

El 84% dels treballadors confirmen una bretxa digital bastant o molt important entre la gent gran i la tecnologia

La roda, la impremta, els antibiòtics, l'electricitat... La història de la humanitat és plena d'innovacions que li han permès resoldre no només problemes concrets sinó projectar-se amb més força al futur, evolucionar mitjançant l'estalvi de temps i d'esforç, construir un món millor, en definitiva.

Ens trobem en el traspàs d'una societat industrial a una societat digital, una època molt complexa que requereix de decisions intel·ligents. El sobre envelliment de les societats més desenvolupades precisarà d'estructures que donin resposta a les presumibles necessitats de les persones amb dependència.

La tecnologia serà l'eina que ens permetrà donar resposta als reptes de futur. Caldrà utilitzar-la bé, amb els criteris ètics necessaris i sempre al servei de les persones. Entorns virtuals, gestió de les dades, proliferació d'algoritmes... Són escenaris que cada cop més ens interpel·len a través de la quotidianitat: mòbils, tauletes i dispositius que ho saben tot de nosaltres.

En aquest especial presentem diversos continguts que ens facin reflexionar respecte la tecnologia. Des d'ACRA apostem per un sector innovador i en aquest sentit s'emmarquen accions com la darrera jornada en ACP o la creació d'un Observatori de la Dependència que investiga amb voluntat estratègica i transformadora.

Innovació a la 5a jornada en ACP d'ACRA

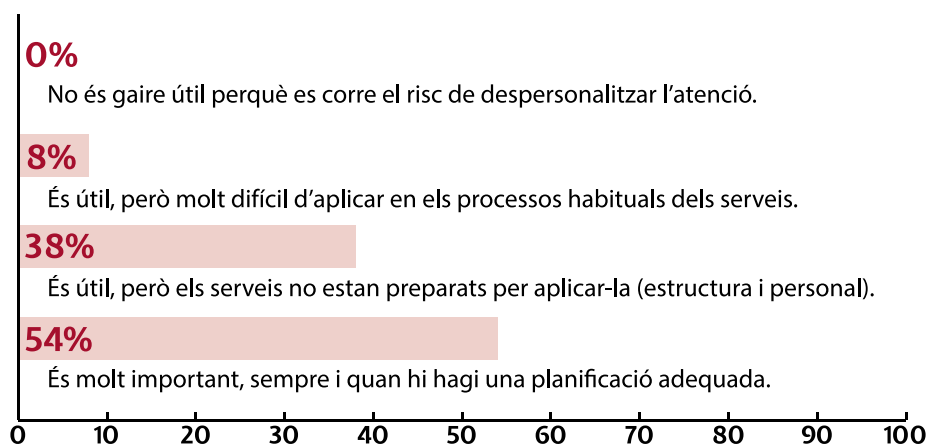
Unes 300 persones van assistir a la 5a jornada en Atenció Centrada en la Persona (ACP) d'ACRA, que enguany va estar centrada en la tecnologia com a eina al servei d'aquest mètode. Ponències, una taula de debat amb experts i experiències a càrrec dels socis van ser els punts principals d'un esdeveniment en què la participació dels assistents va ser constant al llarg del dia.

Mitjançant un sistema de televotació, els assistents expressaren la seva opinió respecte la tecnologia i l'ACP.

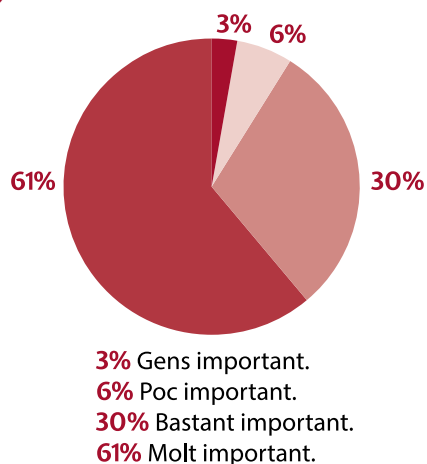
Més de la meitat (54%) van assegurar que la tecnologia és molt important per desplegar l'ACP sempre i quan es disposi d'una planificació adequada, un 84% va confirmar l'existència d'una bretxa digital bastant o molt important entre la gent gran i la tecnologia i un 79% va mostrar-se poc o gens d'acord amb l'afirmació que la tecnologia despersonalitza el tracte envers l'usuari. Per últim, i com a aspecte pendent de millora, la capacitat dels professionals respecte l'ús de les tecnologies va ser considerat com "escàs" per un 52%.

L'opinió dels assistents

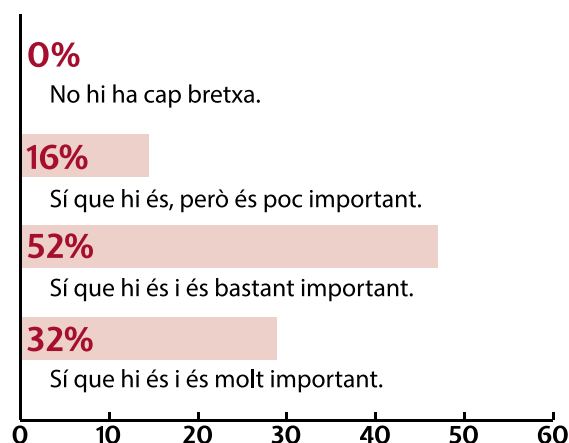
Quina percepció teniu de la tecnologia com una eina per desplegar el model ACP?

Com valoreu el paper de l'administració en el foment de l'ús de les tecnologies en el sector?

Creieu que hi ha una bretxa digital entre la gent gran i la tecnologia?

Experiències innovadores a la Jornada en ACP

Realitat virtual, optimització de la gestió, benestar i salut, millora de la seguretat i la mobilitat, intercanvi generacional... El sector innova i ho fa de diverses maneres, a ritmes diferents, però amb un denominador comú: situar la persona en el centre de l'atenció. Les experiències que venen a continuació es van presentar en la darrera jornada en Atenció Centrada en la Persona d'ACRA

Intervenció psicoestimulativa amb pantalla tàtil **Residència i Centre de dia La Falguera (Fundació Vallparadís)**

El centre ha instal·lat una pantalla interactiva tàtil per la realització de dos tipus d'activitats: les de caire psicosocial, mitjançant jocs interactius -on l'objectiu és estimular les capacitats cognitives funcionals i socials en un entorn lúdic facilitador-, i activitats d'estimulació cognitiva i memòria -mitjançant dinàmiques vivencials-, amb l'objectiu d'evocar la història de vida i reforçar la identitat de la persona.

Casa teva, entorn segur **Residència La Ginesta (Fundació Privada Sant Andreu de Castellcir)**

Garantir la mobilitat de les persones i, al mateix temps, mantenir la seva seguretat. Per aconseguir-ho, el centre ha desenvolupat un projecte que mitjançant diverses intervencions en l'entorn emocional i social (norma *libera-care*) i també en l'entorn físic (estores, busques, sensors de porta, timbres) ha aconseguit canviar la mirada i l'acompanyament envers els usuaris.

Cabina d'hidroteràpia multisensorial

**Residencial Parc Güell
(Gerond Medic SL)**

La suma d'esforços entre un centre i un emprenedor ha acabat produint un producte innovador anomenat LUCIA. Aquesta cabina d'hidroteràpia adaptada a persones amb diversitat funcional ha comptat amb l'assessorament de l'equip social i sanitari del centre, que ha estat capaç de transformar-la en una experiència multisensorial i personalitzable. Tecnologia + ACP, en definitiva.

Les plataformes de gestió com a eina per a millorar l'ACP

L'Onada Serveis

Gerisoft és una plataforma tecnològica de gestió que integra el cicle complet d'atenció dels usuaris, i que es basa en la informació d'atenció a la persona i no en la tasca en si. Aquest sistema permet una gestió adaptada a les necessitats de les persones alineat amb els procediments de L'Onada Serveis. *Gerisoft* elimina els processos que no donen valor afegit als usuaris del servei i a les seves famílies, i redefineix el paper dels centres.

Realitat virtual

**Residència Mirador de Barà
(STS Grup)**

Reviure moments significatius de la història de vida dels usuaris mitjançant la realitat virtual és una experiència que permet reduir la sensació d'inutilitat i abandonament, per una banda, i alhora incrementar el benestar emocional dels participants. Això és el que ha passat en aquest centre, on la tecnologia també ha permès treballar la reminiscència, les capacitats cognitives i les capacitats físiques i funcionals.

Memòria i emocions en tauleta

**Centre de dia Avi Jeis
(Avi Jeis CDPG)**

Dels clauers en felpa a utilitzar una tauleta per fer-hi activitats d'estimulació cognitiva. Un intercanvi generacional entre usuaris i estudiants va permetre que aquests últims venguessin els clauers i donessin els ingressos al centre, que els va reinvertir en l'adquisició d'una tauleta que ara es destina a escoltar música, reminiscència a partir d'imatges, tallers de memòria i treball en equip.

Activitat estimulativa amb realitat virtual

**Allegra Residència Tercera Edat
(Explogeron)**

Aquest projecte, plantejat inicialment com un exercici d'estimulació cognitiva per treballar l'atenció, la concentració, la memòria recent o de treball, ha acabat esdevenint una eina perquè els usuaris parlin sobre la seva història de vida, records passats i les emocions generades en aquestes sessions. Personalització, motivar les persones que atenen, aprenentatge de les noves tecnologies...

Connecta't

**Residència Aidar Rubí
(Grup Mutuam)**

Aquest projecte ofereix un nou sistema de relació i de comunicació a dues generacions mitjançant les noves tecnologies. Els usuaris del centre i els alumnes del col·legi Maristes participen conjuntament d'uns tallers amb ordinadors i tauletes on a més d'empoderar-se digitalment també es generen vincles afectius intergeneracionals on les dues parts hi surten beneficiades.

El reportatge

Viatgem al futur: tecnologia i atenció a la dependència al 2050

Humans o robots? Institucionalització o envelliment a casa? Catalunya tindrà mig milió de persones amb més de 85 anys d'aquí tres dècades. Hem imaginat com serà l'atenció en una data no tan llunyana com pensem

Dilluns, 16 de desembre de 2050. Són 2/4 de 10 del matí i la Maria fa pocs minuts que s'ha llevat. L'assistent digital li ha desitjat un "bon dia" ple d'entusiasme, com a ella li agrada, i ara li llegeix les dades biomètriques, la temperatura exterior, les activitats diàries previstes i l'actualitat que li interessa. Tots els llums en verd, que vol dir que està bé, però que no s'oblidi de confirmar les entrades pel teatre. Revisa els missatges de la família en una pantalla hologràfica i, simultàniament, la cabina d'hidroteràpia es posa en marxa. No és cap casualitat que la Laia, la seva cuidadora de referència, truqui en aquell moment a la porta de l'habitació.

La sensorització de les constants vitals de la Maria i un algoritme personalitzat dels seus hàbits horaris han determinat que la cuidadora sortís divuit minuts abans de la unitat comuna sociosanitària per tal d'arribar a l'hora precisa en aquest habitatge tutelat que la Maria comparteix amb dues amigues més de la universitat. Es coneixen de tota la vida i ja fa uns anys que van decidir fer el pas i viure en un pis adaptat a les seves necessitats de dependència, problemes de mobilitat i un inici de demència que no les impedeix de portar una vida, com diu la seva metgessa, absolutament normal.

Durant els propers 15 minuts, la Laia l'ajudarà a entrar i sortir de la cabina, aparell que també li farà la higiene corporal, i supervisarà que tot estigui al gust de la Maria. I la conversa, sempre agradable, com cada dia. Quan acabi, s'acomiaran i potser es veuran en algun dels espais compartits de l'entitat on les dues passen diverses hores del dia.

La història de la Maria és una simulació més o menys reeixida (el temps ho dirà) de l'atenció a la dependència d'aquí trenta anys. El que sí és cert és que en aquell 2050 hi haurà a Catalunya, segons l'Idescat, un increment del 155% de persones amb

més de 85 anys respecte el nostre present, és a dir, mig milió llarg de potencials usuaris de serveis amb atenció a la dependència. Una societat sobre envellida i uns usuaris més heterogenis amb nivells formatius, socials i culturals molt diferents als actuals. Una major exigència i més demanda d'informació per part de la família. I la capacitat econòmica, és clar, que seguirà sent important en la tria d'un recurs. La personalització i l'artesanía esdevindran elements exclusius que marcaran la diferència i el preu en l'atenció.

Un expert en tecnologia com en Genís Roca complirà 84 anys al 2050 i té clar que li agradaria "envellir a casa, en un entorn eficient, ajustat a les meves necessitats vitals, possiblement en companyia", però no descarta el pas a un servei "més especialitzat, amb cures més intensives si les necessito".

El gerent de la Fundació Mare de Déu dels Desamparats, Pere Ardite, creu que "hi seguirà havent-hi residències", però és conscient que la gent voldrà envellir d'una manera diferent, amb més autonomia i mitjançant serveis encara poc desenvolupats com els pisos tutelats o el *cohousing*.

La tecnologia tindrà un protagonisme molt més destacat que ara. No és ciència-ficció, al contrari. Fa trenta anys ningú es podia imaginar el que fariem amb els mòbils i altres entorns virtuals que avui ens semblen obvis. Moltes entitats treballen ara en la gestió de les dades, en l'optimització de processos i serveis per adaptar-se a un futur que ja és aquí. El mateix Ardite reconeix que en els propers mesos estrenaran un sistema de sensorització al centre de La Torrassa que proporcionarà una millor experiència a usuaris i treballadors. Això per no parlar de les accions en realitat virtual, millora dels sistemes de gestió i altres projectes que les empreses del sector estan tirant endavant, amb un alt component tecnològic, molts dels quals presents en aquest número de la revista.

A més tecnologia menys personal? Veurem robots atenent persones? Segons en Genís Roca, "hi ha una resistència social als robots humanoides" i potser per això serà necessària una atenció directa feta per persones i per a les persones, però alguns llocs de treball sí que desapareixeran. Els algoritmes no donaran el sopar a algú, per entendre'ns, però sí que "podran processar la informació d'una manera prou intel·ligent com per acabar substituint alguns càrrecs intermitjos i determinades persones que prenguin decisions", afegeix.

L'atenció a la dependència té un futur i requerirà de professionals, precisament una de les mancances que més condiciona el seu present. Més enllà de tarifes i convenis, la innovació i la voluntat d'oferir un millor servei als usuaris poden ser dos motors que guiïn el sector en els propers anys.

ROBOTS HUMANOIDES EN DESENVOLUPAMENT

Els robots humanoides són un dels reptes de la biotecnologia, un camp on la cultura popular guanya per golejada la realitat que ens ha tocat viure. Pel·lícules com *Terminator*, *Robocop*, *Her*, *Total Recall* o *Blade Runner* han imaginat un futur amb robots humanoides integrats a la nostra societat, res a veure amb els prototips actuals, tot i que alguns tenen aplicacions aptes per a col·lectius vulnerables com la gent gran o persones amb discapacitat.

Els robots Nao o Pepper, per exemple, són dos models amb capacitat per comunicar, interactuar i empatitzar amb les persones. Tal i com es va poder comprovar en la darrera jornada en ACP, el Pepper pot identificar el llenguatge verbal, gestos, a més de disposar d'una tauleta en el pit que li permet oferir informació visual.

Robots com nosaltres que ens cuidin? Segons molts experts, encara falten uns quants anys perquè això sigui, com a mínim, tècnicament viable. A aquestes alçades de la vida, els replicants de *Blade Runner* ja campaven per la terra. Coses de les distòpies cinematogràfiques.

L'opinió

La capacitat dels treballadors en els recursos assistencials

UN PLA DE COMPETÈNCIES DIGITALS

Les tecnologies de la informació i la comunicació impacten en tots els àmbits de la nostra societat, tant a nivell professional com a nivell personal. Els centres residencials de gent gran, així com els centres de dia no en queden al marge. Per tant, necessitem professionals que disposin d'aquestes competències, que puguin actualitzar els seus coneixements i adquirir-ne de nous. Partir d'un nivell bàsic que haurien de tenir tots els ciutadans un cop finalitzats els estudis obligatoris i que seria perfectament compatible amb una part professionalitzada que els hi otorga la formació continuada.

Cal doncs, establir un pla de competències digitals per dotar d'aquestes eines per a tots els professionals i treballadors de les empreses i entitats implicades en la gestió de les TIC i amb impacte directe sobre el ciutadà.

Josuè Sallent
Director Fundació
TIC Salut Social del
Departament de Salut

CAL UNA APOSTA DE PAÍS

És innegable que de la mà de l'envelliment poblacional s'està produint un augment de la dependència. Per abordar aquest repte és necessari disposar de professionals, sanitaris i socials, en un número generós i amb àmplia formació i capacitat. En aquest sentit, els serveis socials s'emporten la pitjor part i acaben com la "germana pobre" del sistema de cures.

Per enfrontar-se al desafiament d'oferir cures d'alta qualitat a les persones amb dependència, el sector social necessitarà innovar i implantar noves tecnologies, així com requerirà la capacitat i formació dels seus professionals en aspectes clínics, humans, tecnològics i d'innovació. I tot això passa per una "aposta de país", per considerar que és necessari finançar-lo adequadament perquè sigui capaç d'atraure el talent de professionals altament qualificats i de capacitar i formar suficientment els professionals que ja desenvolupen la seva tasca en el sector.

Dra. Ana Urrutia Beaskoa

QUIN ÉS EL GRAU DE CAPACITACIÓ DELS PROFESSIONALS RESPECTE L'ÚS DE LES TECNOLOGIES? *

- El **52%** diu que és escàs
- El **30%** diu que és suficient
- El **17%** diu que és bo
- L'**1%** diu que és excel·lent

*Pregunta realitzada en el marc de la Jornada en ACP d'ACRA.

Per la majoria
La Teresa.

Per a nosaltres

La Tere. L'Àvia del Marc i l'Andrea. Presumida, xerraire i una campiona al parxís. L'acompanyem a ella i a la seva família per assegurar-li la tranquil·litat que tant es mereix.

Ferrer&Ojeda
INSURANCE PARTNERS

Tu ets la nostra millor companyia

www.ferrerojeda.com / T. 93 280 59 59 / Tamarit 155, Barcelona

ASSESSORIA GeSlaBor

C/ Balmes, 373 - Pral. 3ª - 08022 Barcelona - 93 434 0808
geslabor@geslabor.com

Més de 30 anys oferint serveis laborals, contables i fiscals. Especialitzats en Residències, Llars d'Avis i Centres de Dia.

- ✓ Està aplicant correctament el conveni laboral de la dependència?
- ✓ Sap que la majoria de denúncies davant la Inspecció de treball, són per no aplicar correctament el conveni?
- ✓ Què és millor en el seu centre, que els treballadors / es facin torns de matí o tarda o dia si o dia no, és a dir dies alterns?, que li interessa?
- ✓ Què dubtes respecte a l'IVA li plantegen amb més freqüència les residències o centres de dia?
- ✓ Quin tipus IVA de correspon a determinats serveis com perruqueria, podologia, medicaments?
- ✓ És freqüent que en les residències es produeixi un saldo negatiu d'IVA a final d'any? Com ho aplico?

Quins avantatges té comptar amb la nostra experiència? Aquestes i altres preguntes li inquieten o li fan dubtar?, no es preocupi, se les resolem perquè som l'assessoria laboral i fiscal amb més experiència en el sector, més de 25 anys ens avalen, gestionant Residències, centres de dia i empreses de ajuda a domicili.

Proveïdors Col·laboradors

SeguridadSocial

Asociación Profesional de Técnicos
Tributarios y Asesores Fiscales de
Andalucía

Il·lustre Consell de Col·legis de
Graduats Socials de Catalunya

L'entrevista

“Un robot no fa companyia; una persona, sí”

Entrevista a Begoña Román Maestre (Petrer, 1965) doctora en Filosofia per la Universitat de Barcelona

Ens rep en una Facultat de Filosofia plena de pintades reivindicatives que testimonien les setmanes convulses que s'han viscut a Barcelona. Begoña Román explica que avui no hi ha vaga i es mostra molt contenta pel reconeixement al col·lectiu d'infermeres mitjançant el guardó de millor trajectòria professional en els Premis ACRA.

Té una visió pròpia de l'ètica en els serveis assistencials, fruit d'una trajectòria molt àmplia i reconeguda. Li agrada el que fa i això es nota en la conversa. És precisa i apassionada en l'argumentació.

Perfil

Begoña Román Maestre (Petrer, 1965) és doctora en Filosofia per la Universitat de Barcelona. Del 1996 al 2007 va dirigir la Càtedra d'Ètica de la Universitat Ramon Llull i actualment és professora a la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona. És Presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya i vocal del Comitè de Bioètica de Catalunya. El seu àmbit d'especialització és la bioètica i l'ètica aplicada a entorns professionals i organitzatius.

Ètica i tecnologia són paraules contradictòries?

En aparença, sí. Semblen conceptes contraposats, però si ho analitzes més te n'adones que la tecnologia està feta per humans per servir a finalitats destinades a serveis. La percepció, per tant, canvia. Hi ha una gran feina per fer, reflexionar èticament respecte quin tipus de tecnologia volem i els riscos que podem tenir si no la controlem. Per tant, volem una tècnica al servei de l'humà que assumeixi aquelles feines que poden fer millor robots o algoritmes, però també hem de veure quines delegacions serien irresponsables. Tasques mecàniques més precises, les delegarem, però defenso la presència. Un robot no fa companyia; una persona, sí. En alguns casos, fins i tot, acabes adaptant casa teva al robot, i això hauria de ser al revés. Estem generant dependència de les màquines en lloc d'augmentar oci i autonomia, i sense increment d'autonomia no hi ha progrés. Potser la *roomba* neteja millor que una persona, però aquesta persona aporta un caliu que la màquina, no.

Hi ha un risc de despersonalització, per tant.

No és el mateix un braç que dona de menjar que un robot que simula que és una persona perquè l'usuari es pot confondre i desorientar. L'ACP ens farà veure quan cal donar de menjar a algú perquè la interacció val la pena i quin dia cal un braç mecànic.

Per què la tecnologia sigui ètica calen professionals que s'hi dediquin?

Jo vaig fer bioètica i serveis socials, i els meus alumnes ara fan tesis doctorals en ètica i intel·ligència artificial. Digue'm quin problema tens i et diré quina ètica faràs. Quin repte tenim avui? Els algoritmes i les intel·ligències artificials.

Què és l'ètica?

És una reflexió respecte les maneres de comportar-se, d'habitar i de viure, la presa de consciència quan faig aquestes coses i el món que construeixo sent d'aquesta manera.

TÈCNICA

Volem una tècnica al servei de l'humà que assumeixi aquelles feines que poden fer millor robots o algoritmes, però també hem de veure quines delegacions serien irresponsables

L'ètica és diferent de la moral?

Sí, l'ètica té una dimensió reflexiva, de posicionament i compromís. La moral, en canvi, és seguir uns costums i uns hàbits que s'han heretat o producte d'una pressió social i mediàtica més o menys conscient. Té a veure més amb la quotidianitat prenent decisions per uns valors inculcats, i l'ètica és la presa de consciència de mantenir uns valors. Tota ètica comença a partir d'una reflexió de la moral heretada i si la vull seguir mantenint o no.

Quina moral col·lectiva tenim envers la gent gran?

Hi ha hagut molts canvis en el món de la gent gran. Mai havien existit longevitats tan llargues com les actuals, però també persones amb demències. Existeixen factors com la incorporació de la dona a la feina, la noció de família i, fins i tot, la vergonya que tenen algunes persones a l'envellir. L'atenció a la dependència no la tenim resolta perquè abans anava a càrrec de dones

que estaven a casa, cuidant familiars, durant un temps. Ara ja no hi són, i si els han de cuidar ja no és temporal sinó molt més temps per les longevitats actuals, i amb una negació de la dependència perquè la veiem com una càrrega. Tot això ens ha agafat desprevinguts, i l'horitzó diu que al 2040 Espanya serà el país més longeu del món. Tenim poc temps, per tant, per posar-nos al dia en com atendre aquestes persones grans incloent-les en una vida dinàmica i no institucionalitzada.

Aquesta atenció a la gent gran passa per la política o cal també una reflexió com a societat?

Calen polítiques de tenir cura, una administració que faciliti la cura a la pròpia llar, i dinamitzar també entorns comunitaris acollidors, allò anomenat "ciutats compassives" que acabin amb aquesta violència estructural en l'urbanisme: no hi ha lavabos públics per a gent gran, els autobusos van a gran velocitat... Per tant, polítiques públiques i també comunitàries, de tenir-nos cura els uns als altres. I ajudar els cuidadors, també, ja siguin famílies o professionals en empreses o a domicili. Han d'estar més reconeguts econòmicament i social. Això implica un canvi de visió de la gent gran, inclusiva i no estigmatitzada.

Parlava de ciutat "compassiva" envers la gent gran. No implica un cert paternalisme?

Pot tenir una connotació paternalista o caritativa, però cal redefinir les paraules, perquè hem heretat un vocabulari moral judeo-cristià que no té molt bona premsa. Té a veure amb empatia o simpatia. El concepte de ciutat compassiva no vol fer una lectura paternalista o assistencial sinó de de drets, que es tingui en compte a la gent gran.

Com arriba al sector d'atenció a la gent gran?

Els professors de filosofia de la meua generació van ser els primers a qui ens van demanar que intervinguéssim per formar un públic necessitat de coneixements de filosofia i que no eren filòsofs. Tenia a veure amb la bioètica, amb la necessitat de crear comitès d'ètica assistencials en els hospitals i centres de salut, de formar els professionals, de discutir moltíssimes qüestions de problemes en bioètica de la vida quotidiana. Ens van venir a buscar i em va agradar. I allò que va funcionar bé en salut vam veure que calia obrir-ho a la dimensió més social i no només clínica.

L'empatia a l'hora d'atendre les persones seria un punt fort del nostre sector.

Difícilment per la remuneració i per l'absència de reconeixement d'un prestigi poden venir al sector social persones sense empatia, però també hi ha hagut molt assistencialisme i maternalisme.

Hem superat aquesta visió maternalista envers els usuaris?

Estem en això. Són persones grans, no infants. Hi ha una clara consciència de combatre-ho, però mai ho deixarem del tot enrere perquè pot passar que la persona gran visqui la seva alta dependència amb una certa necessitat de tornar a ser infant i ser cuidat, despreocupar-se de decisions. Es tractaria d'un paternalisme consentit, amb autonomia. L'estem intentant superar amb molta formació, però en els deu darrers anys hem millorat molt, reconèixer cada persona pel seu nom, amb una història pròpia.

Hi ha una ètica concreta en els centres assistencials?

El model en Atenció Centrada en la Persona (ACP) és la conseqüència d'una aplicació de l'ètica a les persones dependents, una clara aposta per canviar la cultura organitzativa de les empreses i per l'autonomia de les persones i de la seva vida en els serveis. Els dos pilars de l'atenció a les persones són l'ètica de la cura i de la justícia. L'ACP recull el principi d'autonomia de l'ètica de la justícia i l'atenció a les seves necessitats, preferències i desitjos de la persona en concret. Hi ha una ètica rere l'ACP i una ètica especialitzada en l'atenció a la gent gran.

Per què ètica de la justícia?

Perquè els usuaris són subjectes de dret, no objectes de consideració moral o objectes als que fer cures, però sense ells. Són subjectes de drets i de deures, tenen responsabilitat perquè tenen autonomia, poden prendre les seves decisions i assumir riscos, però també són subjectes de necessitat, de cura. I sempre respectant la seva ètica personal.

ÈTICA EN L'ACP

El model en ACP és la conseqüència d'una aplicació de l'ètica a les persones dependents, una clara aposta per canviar la cultura organitzativa de les empreses i per l'autonomia de les persones

EL PUNT D'INFLEXIÓ

"LA FILOSOFIA ÉS LA MEVA VOCACIÓ"

Quan estudiava COU, volia fer Dret perquè m'interessava la reflexió sobre el bé i el mal, però gràcies a la Rosa Maria Rodríguez, professora de filosofia, vaig decantar-me per la filosofia. I quan ja estudiava la carrera, vaig veure que m'agradava la filosofia pràctica que servís per pensar millor el món, i alhora hi havia una necessitat d'accedir a la bioètica. Vaig coincidir amb el pare Francesc Abel, fundador de l'Institut Borja de bioètica, i la necessitat de professors que fessin filosofia per un públic no filòsof, la necessitat social d'un filòsof fora de la facultat. Vist en perspectiva no me'n penedeixo en absolut perquè és la meva vocació.

INCAPACITACIONS

La incapacitació total s'anomena mort civil perquè converteix la persona en un objecte a protegir d'ell mateix, i obliga un tutor que l'ha de representar. El 90% de les incapacitacions que es fan a Espanya són totals

Hi ha una ètica de l'organització?

Quan posem en marxa l'ACP hem de tenir en compte les preferències de les persones, però també els límits organitzatius, de personal, pressupostaris... Per tant, cal una ètica organitzativa.

Quina ètica de la justícia es pot aplicar en persones que han estat incapacitades?

La incapacitació total s'anomena mort civil perquè converteix la persona en un objecte a protegir d'ell mateix, i obliga un tutor que l'ha de representar. El 90% de les incapacitacions que es fan a Espanya són totals. Des del 2008 estan fora de llei i s'hauria d'aplicar la normativa superior europea, però els jutges apliquen la legislació espanyola. Cal millorar també en les voluntats anticipades, en els testaments vitals i en la planificació de decisions anticipades quan són acompanyades, sobretot en els primers estadis de la demència, no en final de vida, perquè cadascú digui què no voldria per res del món, i quines coses sí que voldria.

Podria posar un cas?

La contenció mecànica i farmacològica, per exemple. Les sondes que porten persones amb demència perquè puguin menjar, però que al mateix temps cal lligar-les perquè no se la treguin. Ara s'assumeix l'ètica i es parla amb la família i els professionals perquè puguin escollir quina opció vols.

Per tant, prevenció.

Sí, per evitar sorpreses i acabar tractant persones, però sense elles. Els cuidadors que s'han fet càrrec de persones demenciades són els que més fan voluntats anticipades. La gent ha d'entendre que és positiu deixar clares les coses, no només per mi sinó per la família, que no està acostumada a prendre decisions tan radicals a finals de vida, però la tabuïtzació de la mort i de la vellesa tampoc hi han contribuït.

Notícies d'ACRA i del sector

Celebrem el 30è aniversari amb els Premis ACRA més màgics

Tres-centes persones van omplir el Cosmocaixa en una gala especial el passat novembre, que va coincidir amb la celebració dels 30 anys d'ACRA i el reconeixement a les millors aportacions al sector.

ACRA ha celebrat al 2019 els seus 30 anys, i com no podia ser d'una altra manera ho ha fet amb uns Premis molt especials. Uns 300 assistents, entre els quals el Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, Chakir El Homrani i la Presidenta d'ACRA, Cinta Pascual, van omplir l'auditori del Cosmocaixa per reconèixer aquells projectes que més han contribuït aquest any al creixement del sector de la dependència. El canvi d'ubicació va anar acompanyat d'un nou presentador: el Mag Lari, que va fer de la gala una vetllada màgica i farcida de sorpreses, amb diversos

números i un sentit de l'humor que va aconseguir connectar de ple amb el públic.

Durant l'acte es van fer diverses referències als canvis que ha viscut el sector assistencial des de la fundació d'ACRA, així com els reptes de futur que cal afrontar en relació amb l'envelliment i l'atenció a la gent gran. També es va agrair a les entitats i professionals que van presentar candidatura en l'edició d'enguany dels Premis, que ha comptat amb una participació rècord de fins a 30 projectes, una mostra de la creixent capacitat d'innovació i millora de la qualitat que existeix al sector, i de la qual són representatius els quatre guardons (tres categories i un accèssit) que es van concedir en aquesta ocasió. Un sopar a peu dret entre els assistents va posar el punt i final a la vetllada.

PREMI A LA INNOVACIÓ

L'empresa Serunion va rebre el "Premi a la innovació". El seu projecte, anomenat "Better Taste in Older Age" incorpora el màrqueting olfactiu als centres residencials per la millora gustativa i també qualitativa entre el cuidador, l'usuari i els familiars.

MILLORA DE LA QUALITAT

El "Premi a la millora de la Qualitat" va ser per a la Residència Masies de Mollet (FIATC Residencias, pel "Projecte Immersió", que simula l'experiència de viure durant un dia com un usuari amb dependència per part de les treballadores del centre. També es va concedir un accèssit a la Residència Mas d'Anglí (Aditnalta Promocions-Grup Atlàntida), pel "Projecte intercultural per a gent gran i menors migrats no acompanyats".

MILLOR TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL

Una representació del col·lectiu d'infermeria dels serveis associats d'ACRA va rebre de mans de la Presidenta, Cinta Pascual, i del Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, Chakir El Homrani, el "Premi a la millor trajectòria i aportació professional", un reconeixement a l'experiència i la seva importància en el sector.

Reunió amb el President de la Generalitat

La Junta Directiva d'ACRA va mantenir el passat mes de maig una reunió institucional amb el President de la Generalitat de Catalunya, Joaquim Torra, on es va analitzar la situació del sector. En la trobada es va arribar a diversos acords, com l'actualització del grau II en residència assistida, així com la publicació del projecte d'ordre per incloure-la, la creació d'un espai de diàleg estable i la represa del full de ruta dels agents socials i econòmics del sector de la gent gran a Catalunya.

A més, es van abordar temes com la dificultat de trobar personal, la negociació del conveni d'ajuda a domicili i la necessitat de treballar conjuntament per donar al sector la importància que es mereix com a quart pilar de l'estat del benestar.

NEGOCIACIÓ TRENCADA AL VIIIè CONVENI MARCO ESTATAL

La reunió de la mesa negociadora del VIII Conveni Col·lectiu va acabar amb la ruptura de les negociacions després que els sindicats fixessin com a objectiu un augment del 10% en les retribucions en dos anys, a més d'una reducció de jornada i altres aspectes laborals, condicions refusades per les organitzacions empresarials.

La patronal CEAPs, de la qual forma part ACRA, va proposar d'altra banda treballar per confeccionar un "preacord de Conveni" que servís per desencallar la situació actual i com a punt de partida per arribar a un futur acord, un extrem que també va ser declinat pels altres organismes presents.

ACRA es reuneix amb el President del Parlament

Cinta Pascual i Montserrat Llopis, Presidenta i Directora General d'ACRA, respectivament, es van reunir amb el President del Parlament, Roger Torrent, el passat mes de setembre. Durant la trobada es va exposar la necessitat de crear un taula de gent gran que impliqui formacions polítiques i organitzacions de referència, entre altres reptes que cal assumir.

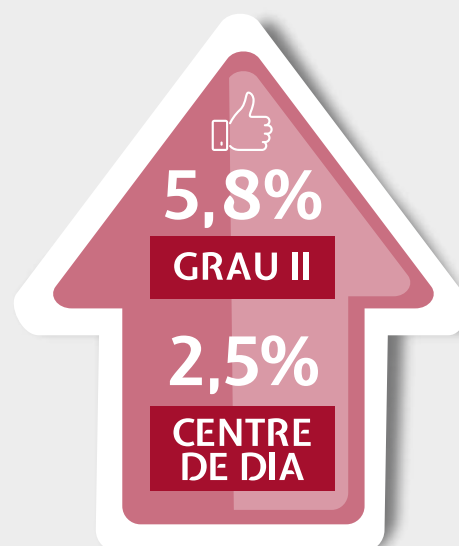
S'incrementen les tarifes del grau II i del centre de dia

La tarifa pública del grau II en residència assistida i la del servei de centre de dia s'incrementaran, segons s'ha publicat a les respectives ordres, en les quals s'actualitzen el cost de referència, el mòdul social i el copagament de les prestacions no gratuïtes, de la cartera de serveis socials per a l'exercici 2019.

En el cas del grau II en residència assistida hi haurà un augment del 5,8%, retroactiu a gener de 2019, que correspon a la suma resultant d'un increment del 2,9% al 2018 (que finalment no es va produir) i d'un 2,9% al 2019. Així, el preu de referència passarà dels 1.651,84 € als 1.749,06 €.

Pel que fa al centre de dia, l'increment serà del 2,5% i també amb efectes retroactius al mateix any: d'aquesta manera el cost de referència arribarà als 874,78 € al mes i als 632,72 € al mes en el cas dels dies laborables.

Es tracta de dues millores reivindicades per ACRA, fruit de l'esforç negociador de l'entitat, tot i que encara queden molt lluny de les necessitats del sector i més en un escenari d'increment dels costos de les entitats.

Signem un acord per l'impuls de la formació en el sector

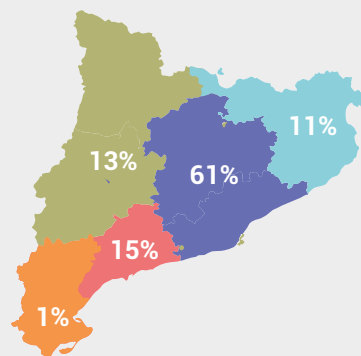
El conveni ha estat firmat juntament amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i altres associacions i entitats de l'àmbit de la dependència

ACRA ha firmat un acord per impulsar la formació i la qualificació dels professionals del sector de l'atenció a la gent gran, així com per promoure'n l'interès. Entre els sota signants del conveni també hi ha el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, i altres entitats i organitzacions de l'àmbit de la dependència.

L'acord busca donar resposta a la necessitat de trobar personal qualificat per part dels serveis del sector, una dificultat que ha recollit el darrer baròmetre de contractació d'aquest 2019, confeccionat per ACRA.

Entre les accions que s'impulsaran destaquen activitats de formació pels professionals, i també sessions informatives adreçades a incrementar l'ocupabilitat. Totes elles s'articularen a través del Servei d'Ocupació de Catalunya. S'estima que unes 19.000 persones demandants d'ocupació a través del SOC podrien treballar en el sector de la dependència.

Ubicació del servei

■ Barcelona ■ Girona ■ Lleida ■ Tarragona ■ Terres de l'Ebre

En quin servei necessiteu personal?

Número de treballadors que es necessiten segons la categoria

Baròmetre ACRA "Contractació de personal 2019"

Neix la Mesa unitària en defensa del sector social

Patronals, Tercer Sector, sindicats i col·legis professionals de l'àmbit social s'han unit amb l'objectiu que els pressupostos 2020 del Govern acabin amb l'infrafinançament i garanteixin el treball de qualitat. La nova plataforma, anomenada Mesa unitària en defensa del sector social, demana interlocució política d'alt nivell amb urgència per revertir de forma immediata la situació que pateix el sector.

Entre les demandes plantejades destaca la necessitat de passar del 0,5% del PIB actual al 2% d'inversió mitjana i l'impuls de polítiques socials com la Llei de Dependència, la Renda Garantida de Ciutadania, l'actualització de l'IRSC o l'habitatge social, entre d'altres.

Amb la signatura i la lectura del Manifest corresponent com a punt de partida, la Mesa s'ha adreçat als màxims responsables del sector i del Govern, des del president de la Generalitat, Quim Torra i el vicepresident, Pere Aragonès, fins al conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, Chakir el Homrani, passant pel president del Parlament, Roger Torrent, i els presidents de tots els grups parlamentaris.

Reunió amb la consellera de Salut

ACRA es va reunir el passat juliol amb la Consellera de Salut, Alba Vergés, per tractar les necessitats del sector i els objectius de futur. La manca de professionals sanitaris (sobretot infermeres), i que les persones usuàries dels centres tinguin el mateix dret a gaudir dels serveis que tindrien a casa seva, com l'accés a l'oxigen o el programa ECAP, van ser alguns dels temes tractats durant la trobada.

ACRA reflecteix la seva visió de l'atenció en el nou Ideari

El nou Ideari d'ACRA proposa una mirada global per situar la persona en el centre de l'atenció, sense oblidar altres públics essencials en la prestació del servei, així com professionals, famílies, entorn proper i societat.

L'Ideari, que ha comptat amb la participació de tres directores d'entitats associades, substitueix el decàleg de bones pràctiques i incorpora una visió més innovadora respecte l'atenció, fa èmfasi en la recerca i en obrir les organitzacions a la societat, així com una transparència necessària en una època en què les percepcions i les opinions públiques sovint no s'ajusten a la realitat.

El document es va presentar conjuntament amb l'Observatori d'ACRA davant un públic format per socis i altres agents del sector social i de salut.

Trobareu l'Ideari a la web d'ACRA. Us el podeu descarregar a

<http://bit.ly/ideari-acra>

Cinta Pascual, nova vicepresidenta de Foment del Treball

La presidenta d'ACRA ha estat escollida nova vicepresidenta de Foment del Treball en el marc d'una reestructuració executiva d'aquesta patronal. Pascual ha passat a ocupar el càrrec de Comissionada de Valors, Ètica i Compromís, posició des de la qual defensa els interessos d'ACRA i del sector d'atenció a les persones.

Amb aquest nomenament s'ha culminat una remodelació que prèviament havia inclòs la creació d'una nova Comissió d'Atenció a les Persones, de Salut i Social, inèdita fins ara entre els grups de treball d'aquesta patronal, i de la qual ACRA en forma part.

Neix l'Observatori de la Dependència

ACRA ha creat l'Observatori de la Dependència, un projecte pioner a Europa que planteja un espai de recerca sobre el sector d'atenció a la dependència i la gent gran. Aquest instrument ha d'aportar coneixement a partir dels diversos actors del sector com a base per a la creació de riquesa i de cohesió social.

Des de l'Observatori es fomenta també l'anàlisi, la participació i l'intercanvi d'idees i d'informació dels professionals per facilitar una millor presa de decisions. Mitjançant el portal web **observatori.acra.cat** es pot accedir a un espai d'interacció amb diverses novetats, des d'un fòrum d'opinió fins a webinars (seminaris o conferències impartits des d'una web en temps real per part d'un expert), i també a un repositori de documents d'interès o una agenda amb els esdeveniments més importants, entre d'altres continguts.

El naixement i desenvolupament del projecte s'alinea amb la missió d'ACRA, orientada a donar visibilitat i prestigi al sector de la dependència i la gent gran.

Informes
L'Observatori ACRA elabora estudis, baròmetres i altres materials destinats als associats, com un ideari o la guia de bones pràctiques.

Repositori
Aquest espai amplia la visió de l'Observatori d'ACRA i el contextualitza i enriqueix amb indicadors i anàlisis de referència.

Espai d'interacció
Generem un espai i una situació que permeti als professionals intercanviar informació, desenvolupar idees.

Activitats
Desenvolupar l'organització i influir en el model social són dos eixos del porta folli estratègic on s'inscriuen les nostres activitats.

ACRA agrupa entitats i empreses dedicades a prestar recursos assistencials a Catalunya

L'Observatori d'ACRA és un espai de recerca sobre el sector d'atenció a la dependència i la gent gran

ACRA s'adhereix al pacte del temps

Aquesta iniciativa ciutadana, impulsada pel col·lectiu Reforma Horària i que compta amb el suport de la Generalitat de Catalunya, promou canvis horaris perquè puguem gaudir de més llibertat en la gestió del nostre temps, així com una sincronització dels nostres hàbits horaris amb els de la resta del món per millorar en salut i qualitat de vida.

El Pacte del Temps proposa diverses accions en el marc "Objectiu 2025" entre les quals hi ha les següents: compactar la jornada laboral per sortir abans de la feina; introduir horaris laborals més flexibles d'entrada i sortida; avançar les hores dels àpats, tant del dinar com del sopar; sincronitzar els horaris de les empreses, institucions i actors socials i culturals.

Èxit de les missions empresarials a casa nostra

Tres centres ens han obert les portes al 2019 per acollir les missions empresarials a casa nostra. Hem descobert l'aplicació de la robòtica en l'atenció a la gent gran a Institut de Robòtica per la Dependència i Fundació Ave Maria, hem aprofundit en les cures pal·liatives gràcies a la UVIC-UCC i a la Fundació Privada Casa Asil de Sant Andreu de Palomar hem conegut els beneficis de l'activitat intergeneracional en la vida de les persones grans.

86 inscrits i una puntuació mitjana de 4,47/5 són dades que demostren l'interès que genera en el sector l'oportunitat de conèixer de prop les pràctiques i les instal·lacions dels serveis associats per millorar en l'atenció a la gent gran.

3
MISSIONS
EMPRESARIALS
A CASA NOSTRA

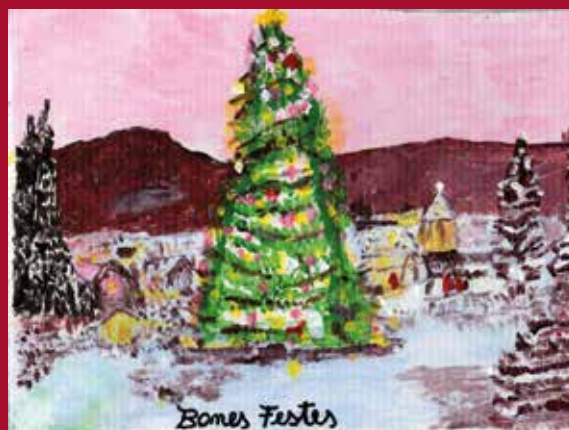

4,47/5
nota mitjana

268 postals a la 18a edició de Gent Gran, Gent Artista

El concurs de postals de Nadal d'ACRA ha arribat enguany a la majoria d'edat. L'edició del 2019 ha comptat amb 268 creativitats a càrrec dels usuaris i usuàries dels serveis associats.

Una de les novetats de Gent Gran, Gent Artista és que els propis participants han pogut penjar, votar i compartir les seves postals a través d'una web creada per l'ocasió. Això ha permès obrir una categoria on la guanyadora ha estat la que ha aconseguit més suports.

El "Premi a la postal més creativa" és per a la postal "Enllumena't", confeccionada per Francesca Comas, usuària de Can Camp Residencial. La guanyadora és la protagonista de la felicitació d'ACRA d'aquest Nadal.

Subvenció de l'IRPF 2019

Quaranta-dues entitats associades a ACRA han presentat aquest 2019 una sol·licitud de subvenció d'IRPF. Són tres menys que el 2018, tot i que el nombre de projectes presentats és de 52, un més respecte l'any passat.

L'import total sol·licitat enguany és d'uns 3,64 milions d'euros. L'any passat la xifra va ser de 5,3 milions, dels quals es van atorgar 1,6, distribuïts en 22 projectes presentats i 21 entitats.

52
projectes presentats
3,64 M €
import sol·licitat

Missió empresarial a Hogeweyk (Països Baixos)

Un poble reservat a persones amb Alzheimer i altres demències. Es troba als Països Baixos i una delegació de socis d'ACRA va visitar-lo en el marc d'una nova missió empresarial. Hogeweyk és una iniciativa pionera a Europa que permet als seus 167 habitants portar una vida al més autònoma possible, amb el suport de professionals sociosanitaris de referència, tot garantint una qualitat i personalització sense equivalents en l'atenció assistencial a persones amb demència.

En la missió es va visitar el complex, que consta d'una

trentena de cases, una dotzena de carrers i un parell de places, 15.000 metres quadrats d'extensió per on els seus usuaris poden moure's lliurement. El recinte, no obstant això, està tancat a l'exterior. El disseny de Hogeweyk fa possible que els residents voltin lliurement pel complex. Cadascun dels espais té un propòsit diferent: hi ha places, botigues i àrees verdes com parcs i jardins, i els residents viuen en habitatges diferenciats per la seva configuració segons un estil de vida atribuït: cultural, cristià, artesanal, casolà, indonesi, urbà i alt standing neerlandès.

BUSQUEU ARRIBAR A MÉS USUARIS?

Us hem creat **un espai professional** on podeu mostrar els vostres serveis, localització i característiques de forma personalitzada.

Actualitzeu les vostres dades a XARXAgran i trobeu noves oportunitats.
bit.ly/xarxagran-edicio-dades

Encara no en formeu part? Uniu-vos!

És el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies

És còrrec a l'assignació del 0,7% de l'IRPF

Es presenta el segon manifest del sector d'atenció a la gent gran de Catalunya

Unes 200 persones es van concentrar aquest juliol davant del Palau de la Generalitat per reclamar que el sector de l'atenció a la gent gran sigui una prioritat de país. En un acte conjunt es va llegir el Segon Manifest del Sector d'Atenció a la Gent Gran de Catalunya, signat per ACRA juntament amb diverses entitats patronals i sindicals. El document posa sobre la taula la necessitat de garantir la qualitat i la sostenibilitat del sector, a més de millorar les condicions laborals dels professionals per tal de retenir el talent.

La presidenta d'ACRA va assegurar que es seguirà "lluitant pel sector" i que es sortirà al carrer "les vegades que faci falta" per defensar aquestes millores. Un cop acabada la concentració, les entitats signants van entregar el Manifest als grups polítics i al Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies.

Cinta Pascual, reelegida Presidenta d'ACRA

Cinta Pascual seguirà com a Presidenta d'ACRA fins al 2023, després de ser reelegida en l'assemblea extraordinària del passat 6 de juny. Pascual, que va encapçalar l'única candidatura per presidir l'entitat, va reafirmar el paper d'ACRA com "l'associació en atenció a la dependència més important de Catalunya" i es va marcar tres grans objectius pels propers quatre anys: fer front al repte del sobre envelliment, millorar les condicions laborals dels treballadors i treballar per enfortir la sostenibilitat del sistema d'atenció a la dependència.

En l'assemblea també es va votar la renovació de diversos membres de la Junta Directiva, que queda composta per Ignasi Aletà, Mª Dolors Serrano, Carles Escudero, Pere Abelló, Pere Ardite, David Boleda, Francesc Brosa, Núria Butinyà, Javier Castán, Alex Gómez, Ana Medel, Maria Padró, Johnny Pradas, Ramon Ramells, Joaquim Rígau, Joan Ruich, Silvia Vázquez i Jordi Vilardell.

A punt els pisos de lloguer d'Ibada per a gent gran

La Fundació Ibada ha enllestit els 21 pisos per a gent gran que ha construït a Navarces (Bages) amb l'objectiu d'oferir als seus residents un espai que sigui casa seva, però que tingui al seu abast els serveis que necessitin. El conjunt d'habitatges, situats al costat de la residència que gestiona la mateixa entitat, estan pensats per a persones grans amb autonomia que volen viure de forma independent.

En total, s'han construït 21 pisos d'una o dues habitacions on podran viure unitats familiars d'una, dues o tres persones. Disposen de cuina equipada amb electrodomèstics, saló-menjador, habitació, bany, balcó i un traster a la planta subterrània.

El conjunt d'allotjament disposa de zones comunes per millorar l'autonomia i la seguretat dels residents i potenciar les relacions socials. Amb aquesta finalitat hi ha una sala polivalent, una sala d'estar i lectura, gimnàs, cafeteria, espais verds i una gran terrassa comuna. Des d'Ibada destaquen que la seguretat és un factor clau en els habitatges, que disposen d'un servei actiu tot el dia.

Allegra es prepara per Tòquio 2020

Els usuaris de la residència Allegra s'estan "preparant" pels Jocs Olímpics de Tòquio de l'any vinent. Amb aquest objectiu i una gran voluntat per l'exercici físic, el centre ha iniciat recentment una nova activitat física en què cada dijous onze usuaris treballen la força, l'equilibri, l'atenció, la cognició i altres habilitats físiques. Un circuit especialment dissenyat per a l'ocasió amb obstacles i exercicis variats posen a prova les habilitats dels usuaris, que es prenen la preparació olímpica amb molt bon humor.

Projecte pilot per a gent gran amb malalties mentals

La Residència Verdi Residencial i la Residència Vilamontgrí participen en un projecte pilot a residències assistides consistent en la creació de petites unitats de convivència per a persones grans amb malaltia mental en residències. El projecte, a càrrec de l'Associació d'Ajuda a Gent Gran amb Malaltia Mental -AGAM- i amb el seguiment del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, està obtenint uns bons resultats gràcies a la coordinació entre els agents implicats i la formació al personal d'atenció directa.

Rècord d'assistència a la 14a Jornada Sociosanitària de Mutuam

297 professionals van assistir a la 14a edició de la Jornada Sociosanitària, organitzada per la Fundació Mutuam Conviure. Sota el títol "Trastorns del son en les persones grans", i amb una acurada selecció de ponents, l'interès que va despertar va fer que s'habilités un espai addicional a la sala d'actes perquè totes les persones assistents poguessin seguir l'esdeveniment.

Pel que fa als premis de recerca, en la categoria oberta a equips professionals de qualsevol servei o centre de Catalunya, va ser guardonat l'Institut Universitari Pere Mata de Reus, amb el projecte "Delirium i factors pronòstics de rehabilitació funcional en una unitat sociosanitària". En la categoria restringida per a professionals de Grup Mutuam, va ser el projecte "Efectes de la intervenció psicològica sobre la freqüentació de serveis d'atenció primària dels cuidadors de malalts crònics", presentat per l'EPAC (Equip Psicològic d'Atenció a la Cronicitat) de Mutuam Girona, qui es va endur la distinció.

11a jornada sociosanitària de la Fundació Vallparadís

Fundació Vallparadís-Mútua Terrassa va celebrar l'11a jornada científica de servei sociosanitari amb el títol "La innovació com a motor de futur". Es van presentar dues tesis doctorals i set treballs i experiències en una jornada inaugurada pel Dr. Esteve Picola, director general de l'entitat, i el Sr. Ramon Ramells, gerent de l'Àmbit de Servei Sociosanitari. Intervencions en esquizofrènia, musicoteràpia, dret a decidir en trastorns mentals severos o projectes d'interrelació de persones discapacitades intel·lectuals i el seu entorn van ser algunes de les temàtiques de les presentacions.

FIATC reflexiona sobre les emocions al final de la vida

FIATC Residències va celebrar al novembre el segon debat col·loqui centrat en "Les emocions al final de la vida: saber acompanyar". Els assistents van gaudir del coneixement i de l'experiència de tres ponents d'alt nivell: la Dra. Begoña Román, presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya i membre del Comitè d'Ètica de FIATC Residències, va moderar tot el debat amb dos convidats d'excepció, el Dr. Marc Antoni Broggi, cirurgià i president del Comitè de Bioètica de Catalunya, i la Sra. Concepció Poch, llicenciada en Filosofia i Lletres, els quals van debatre sobre com acompanyar les persones durant l'última etapa de la vida.

Participació i bons aliments a La Vostra Llar

La Vostra Llar ha engegat una iniciativa per adaptar-se a les preferències alimentàries dels usuaris dels seus centres. Mitjançant el Consell de l'Avi, mecanisme participatiu integrat per usuaris, personal i familiars d'usuaris no autònoms, ha incorporat els plats favorits dels usuaris en els menús de cada centre.

Des de La Vostra Llar consideren que tenint en compte els desitjos dels residents, el menjar es gaudeix més i millora el seu consum, incidint positivament en la qualitat de la dieta de les persones grans. També augmenta la integració dels usuaris en el centre, ja que participen de manera decisiva en la presa de decisions, de manera que s'afavoreix la seva autoestima i s'enforteix el seu sentiment de vàlua.

Les propostes efectuades pels usuaris tenen la supervisió i el control de dietistes, nutricionistes i personal mèdic, encarregats d'adaptar els menús escollits pels residents a les seves necessitats i patologies. Posteriorment, la supervisió, control i seguiment de cuiners, auxiliars, responsables higiènic sanitaris i psicòlegs és fonamental per unir els gustos dels residents a les singularitats de cada un d'ells.

Intercanvi generacional a la Fundació Casa Asil

La Fundació Casa Asil de Sant Andreu de Palomar (Barcelonès) té integrades en un mateix recinte la residència assistida i un centre educatiu, oportunitat que no deixen passar de banda per realitzar activitats beneficioses per menuts i gent gran. L'intercanvi generacional entre els alumnes de P4 i els usuaris de la residència n'és un bon exemple, i és que el projecte "Vull aprendre de tu" aporta un benefici personal i emocional molt important entre els seus participants.

Acord Cuideo – Creu Roja per la teleassistència

Cuideo, empresa dedicada a les cures a domicili en gent gran, ha tancat un acord amb Creu Roja per oferir el servei de teleassistència a casa als nous clients durant un període de dos mesos. El servei de Creu Roja consta d'una terminal i un polsador que connecta des de qualsevol estança del domicili amb un equip de professionals preparat per acompanyar, donar conversa o intervenir de forma immediata davant qualsevol emergència. Cuideo ofereix nombrosos serveis a domicili, a més de les gestions laborals per la comoditat de les famílies, així com assessorament legal.

Cooperació entre gent gran i persones amb discapacitació

La Fundació Vella Terra (Grup VL) compta amb un programa de cooperació entre usuaris de la residència de gent gran Pare Batllori (Barcelona) i usuaris de la Residència Mas Sauró (Barcelona) per a persones amb discapacitat intel·lectual que periòdicament realitzen activitats fora dels respectius centres. En aquest sentit s'emmarca una sortida recent al Museu de la Ciència i la Tècnica de Terrassa, on un grup de cada centre va passar el matí plegats gaudint de les diferents exposicions. Els usuaris de Pare Batllori, a més, van explicar als de Mas Sauró experiències del seu passat amb molts exemples de maquinària, vehicles, eines del món tèxtil...

La voluntat de la Fundació Vella Terra és seguir fent activitats que siguin enriquidores pels dos grups tant dins com fora dels centres. Per una banda, les

persones usuàries de Mas Sauró es senten útils i integrades fent una tasca social, mentre que els usuaris de Pare Batllori gaudeixen d'espais amb gent més jove que col·laboren en les seves sortides.

25è aniversari de Tunstall Televida

Aquest 2019 s'han complert 25 anys de la instal·lació del primer servei de teleassistència de Tunstall Televida. Concretament, a les 10.30 del matí del 10 d'octubre de 1994, en el poble de Peligros (Granada), Ana Antonia, de 71 anys, esperava pacient l'arribada al seu domicili d'un tècnic que li havia d'instal·lar el servei de teleassistència de Televida.

Vint-i-cinc anys més tard, aquesta empresa associada a ACRA que va començar amb 1.200 persones usuàries, atén actualment a més de 330.000 persones a l'estat espanyol, el que la converteix en la major operadora del país en el servei de teleassistència.

L'Onada Serveis rep el Premi Supercuidadores

L'Onada Serveis ha guanyat el Premi Supercuidadores en la categoria del sector sociosanitari gràcies al projecte formatiu *Excellence*, que persegueix la dignificació del sector d'atenció a la gent gran. Aquest guardó atorgat per Supercuidadores, la firma líder en serveis i formació sociosanitària online, reconeix els serveis i accions de L'Onada Serveis per professionalitzar la figura del cuidador i millorar l'atenció a les persones.

La directora general de L'Onada Serveis, Cinta Pascual, i el coordinador de centres, Arnald Pannocchia, van recollir el guardó en un acte celebrat a Madrid.

FAQS – Registre obligatori de la jornada laboral

El 12 de març de 2019 va sortir publicat al BOE el Reial Decret Llei 8/2019, de 08/03, de "mesures urgents de protecció social i de lluita contra la precarietat laboral en la jornada de treball", on venia regulada l'obligació de registre de la jornada diària (el qual és obligatori des del 12 de maig de 2019). A continuació resollem algunes de les preguntes més habituals que hem rebut en els darrers mesos per part dels socis.

Què és el registre obligatori de la jornada laboral?

És una mesura del govern d'Espanya que té per objectiu assegurar que els empresaris compleixen la normativa en jornada, descansos, etc.

Queda algú exclòs de fer el registre?

Hi ha col·lectius exclosos, com les relacions laborals especials d'alta direcció (gerent o director amb poders generals), autònoms o socis treballadors de cooperatives.

Com s'ha de fer?

La norma no es decanta per cap mitjà per dur a terme el registre i, per tant, és vàlid qualsevol (manual, informàtic, plataformes digitals...) que garanteixi l'objectiu legal, és a dir, que proporcioni informació fiable, immodificable i no manipulable a posteriori. Aquest sistema s'ha de consultar amb els representants legals dels treballadors.

Què s'ha de registrar?

S'han de registrar tant les hores de feina com les pauses, o bé pactar-ho degudament, ja que es presumirà que totes les hores transcorregudes entre l'inici i el final de la jornada són hores de treball (si surten hores de més, haurà de ser l'empresari qui acrediti que el treballador no estava treballant durant aquell temps).

Es pot fer al final del mes?

No, s'ha de realitzar obligatòriament de manera diària.

S'ha d'entregar al treballador una còpia del registre amb la nòmina?

Només en el cas de treballadors a temps parcial o de treballadors que realitzin hores extraordinàries.

Els treballadors no presencials han de fer registre?

Sí. El registre també l'han d'efectuar els treballadors amb fórmules de flexibilitat o de distribució irregular de la jornada, treball a distància, teletreball o similars.

Què s'ha de fer amb el registre?

Les empreses han de guardar els registres laborals durant quatre anys en un format físic o en un que garanteixi la fiabilitat i veracitat de les dades i que sigui accessible de manera immediata. Durant aquest període, els registres han d'estar a disposició dels treballadors, sindicats i Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Què passa si no es compleix amb el registre?

Si hi ha una inspecció, s'han de presentar els registres immediatament. Si no es fa, l'empresa afectada es pot enfrontar a multes que van dels 625 € als 6.250 € i es podria considerar un indicatiu de la realització d'hores extraordinàries o altres incompliments.

Com tramitar una defunció

A Mémora estem disponibles les 24h del dia i els 365 dies de l'any i ens esforcem cada dia perquè aquest procés sigui el més senzill i còmode possible per a les famílies i en només cinc passos:

1 Atenció

Davant una defunció, trucar directament a la funerària o si ho prefereix, contactar amb la seva companyia d'assegurança.

2 Assessor

Atenció en les nostres oficines d'atenció a les famílies o desplaçament d'un assessor personal allà on desitgi la família.

3 Documentació

DNI del difunt i de qui tramita la defunció, i certificat de defunció.

4 Trasllat

Trasllat del difunt al lloc designat per la família ja sigui a qualsevol població de Catalunya, Espanya o a nivell internacional.

5 Tanatori

Servei funerari al tanatori escollit per la família i organització del funeral.

Què és un servei funerari?

Tramitació i recollida

La funerària procedeix a recollir i traslladar el difunt al tanatori que desitgi la família. Es decideix el tanatori, horari de vetlla i de cerimònia així com els productes i serveis que configuren el servei funerari. (fèretre, flors, esquetes, recordatoris, etc.)

Vetlla

La sala de vetlla és aquella en la que s'acompanya a l'ésser estimat durant un període aproximat de 24 hores i en la que es rep a familiars, amics i coneguts.

Cerimònia

L'acte de comiat pot ser religiós o laic. Es du a terme en les mateixes instal·lacions del tanatori o en una parròquia. És un moment d'homenatge així que es pot personalitzar amb música, imatges, intervencions dels familiars i amics.

Destinació final

Lloc de descans que dependrà de si es realitza una inhumació o una incineració.

Centres Mémora a Catalunya

Tarragona

Cambrils
Les Borges del Camp
Montblanc
Reus
Salou
Sta. Coloma de Queralt
Tarragona
Torredembarra
Valls
Vila Seca

Barcelona

Artés
Balsareny
Barcelona
Esplugues de Llobregat
L'Hospitalet
Màgresa
Molins de Rei
Navàs
Sallent
Santpedor
Súria

Girona

Arbúcies
Banyoles
Besalú
Blanes
Girona
L'Escaló
La Bisbal d'Empordà
La Cellera de Ter
Maçanet de la Selva
Palafugell
Palamós
Roses
Salt
Sant Hilari de Sacalm
Torroella de Montgrí

